

sikre Frimenighederne deres Ret. Der findes her i Landet en Del Menigheder, som staa paa Folkekirkens, den luthersk-evangeliske Kirkes Grund, men af forskellige Aarsager ikke have faaet Anerkendelse som Valgmenigheder. Det var for at faa Medlemmerne af disse Frimenigheder med, at det ærede Medlem for Ringkøbing havde formuleret Forslaget saaledes. Det var hans Svar i Fjor. Jeg sagde, at man maatte paa anden Maade kunne faa Medlemmerne af disse Frimenigheder med, idet man jo f. Eks. kunde skrive: Valgret have Medlemmer af Folkekirken og Medlemmer af Frimenigheder, der staa paa evangelisk-luthersk Grund. I Aar udelukker Kultusministerens Forslag aldeles klart og bestemt Medlemmerne af Frimenighederne, altsaa netop dem, som det ærede Medlem for Ringkøbing i Fjor erklærede, at han vilde have med, og for hvis Skyld han havde affattet Forslaget saaledes. I Aar udelukker man dem. Der staar, at for at have Valgret skal man være Medlem af Folkekirken og være døbt og konfirmeret i denne. I Aar har man altsaa en anden Tanke. Det er, som jeg sagde, tilmed skærpet. Nu hedder det, at man skal erklære, at man som døbt og konfirmeret i Folkekirken fremdeles regner sig som Medlem af denne. Ordet „fremdeles“ fandtes ikke i Fjor, men er kommet ind i Aar. Her synes jeg, en bestemt Bestræbelse efter fra Lovgivningsmagts Side at gøre direkte Samvittighedsspørgsmaal til den enkelte Borger. Jeg mener, at Staten og Lovgivningen have ingen som helst Ret til at gøre saadanne Samvittighedsspørgsmaal. Naar Folkekirken er en borgerlig Indretning og dens Lovgivning borgerlig, kan og bør man overhovedet ikke have subjektive, men man bør udelukkende have objektive Valgretsbestemmelser.

I Fjor foreslog det ærede Medlem for Ringkøbing almindeligt Flertalsvalg ved Valget af Menighedsraad, i Aar foreslaas der Forholdstalsvalg. Det blev foreslaet i Fjor, at Menighedsraadet ved almindeligt Flertalsvalg skulde indstille de tre Emner, som de ønskede valgte, til Ministeriet, medens der i Aar skal foretages Indstilling gennem en mærkelig Valgmaade, hvis Princip er Forholdstalsvalgmaaden. Nu kan man sige, at det er en Indrømmelse, idet man respekterer Mindretallets Ret, men jeg vil herom sige, at den Ret, der gives Sognemenighederne, Befolkningen — det er jo i alt væsentligt det samme — er saa umaadelig ringe ogsaa efter det

Forslag, som blev forelagt i Fjor, at den næsten ingen Indskrænkning taaler. Det er allerede paaapeget af ærede foregaaende Talere, hvor minimal, hvor forsvindende den Ret, man giver Sognemenighederne ved Præsteansættelser, i Virkeligheden er. Dette Forslag er saa yderst moderat ved Siden af de Forslag, som tidligere have været forelagte her i Tinget. Det ærede Medlem for Kalundborg (Krabbe) har allerede vist de Konsekvenser, der kunne følge af den umaadelig ringe Indflydelse, man i Virkeligheden giver Befolkningen. Som Forslaget foreligger, vil der intet være til Hinder for, at i visse Tilfælde et Mindretal i Sognemenigheden kan komme til at indstille sin Kandidat til Præsteembedet som Nr. 1 derved, at der er indført Forholdstalsvalgmaade baade i 1ste og 2den Instans. Jeg vil tage et Eksempel. Lad os sige, at der er 1000 kirkelige Vælgere i en Sognemenighed, og at af dem 550 ere Grundtvigianere, 225 Indre Missions-Mænd og 225 højkirkelige. Grundtvigianerne ere altsaa i bestemt Majoritet. Der skal vælges et Menighedsraad paa 4 Medlemmer, hvortil kommer Præsten. Efter Forholdstallet ville Grundtvigianerne faa 2 ind i Menighedsraadet, de højkirkelige 1 og Indre Mission 1. Saa skal der indstilles 3 Kandidater til Ministeriet ved Præsteansættelsen. Slaa de højkirkelige og Indre Missions-Mændene, der hver har et Medlem, sig sammen, blive de to, og slaa de sig fremdeles sammen med Præsten, som er født Formand, ere de tre, og saa ere de Flertal over for de to, som ere Repræsentanter for Grundtvigianerne. Altsaa et Mindretal kan komme til at indstille en Kandidat, som har Flertallet i Sognemenigheden imod sig, som Nr. 1. Den højtærede Kultusminister vil maaske indvende, at Præsten stemmer ikke med ved Indstilling til Præsteembedet, idet det da er Provsten, der leder Menighedsraadet. Der staar imidlertid intetsomhelst i Lovforslaget om, at Præsten ikke stemmer med. Hvis han stadig sidder i sit Embede, sidder han der som Raadets Formand. (Afbrydelse). Jo, han kan godt blive siddende; det maa i alt Fald præciseres nærmere. Sikkert nok er det, at den Indflydelse, som gives Befolkningen, er overordentlig forsvindende.

Saa er der fra i Fjor til i Aar kommet en Instans til: den høje gejstlige Øvrigheds, Biskoppens Erklæring over de indstillede Kandidater. Det er en meget betydelig Indflydelse, som indrømmes Biskopperne, naar de ogsaa skulle afgive Erklæringer om Indstillingerne, sætte deres